

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 23. * * * * * Leto IV.
V LJUBLJANI, 14. dec. 1905.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po 1. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mu je na leto 1 K 60 vin.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vin.
Za Ameriko 2 K 60 vin.

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, P. Smlednik, (Kranj.)
Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

Vsebina XXIII. zvezka:

	Stran
Petrov novčič	353
V Ameriko?	355
Pot življenja	356
Vemite adoremus! — Pridite častimo!	357
Beseda za „Krščanski detoljub“	358
Božične pesmi	359
Božične jaslce in otroci Marijini	360
Čebelice, ali ste že izletele?	360
Fantje korajžo	362
Nekaj spominov z mojega pota. (Dalj.)	363
Razgled po katoliškem svetu	365
Cerkveni razgled po domovini	366
Darovi	368

Prihodnja številka izide v četrtek, 28. decembra.

**Novo zelo lepo
nebo (baldahin)**

se dobi naprodaj po pri-
meroma zelo nizki ceni.

Kje?

Pové uredništvo „Bogoljuba“.

Podpisana uljudno naznanja preč. duhovščini, da je **otvorila**
na Mestnem trgu šte. 7 v Ljubljani
zalogo umetnih cvetlic

ter se priporoča v naročevanje cerkvenih šopkov, dekoracijskih
vencev in cvetlic, dalje vencev za gg. novomašnike, nagrobnih
vencev in trakov itd. po najnižjih cenah. 1719 B 17

Postrežba točna in poštena!

Najodličnejšim spoštovanjem **Antonija Mildner.**

Petrov novčič.

Molitveni namen za mesec december.

Katoliška Cerkev ni kraljevstvo od tega sveta, toda je kraljevstvo na tem svetu, na zemlji. Zato potrebuje za svoj obstanek poleg duhovnih dobrot in sredstev tudi posvetnih, časnih. Gospodar sv. Cerkve, sv. oče, pri vladanju tako velikega kraljevstva potrebuje na vsak način tudi denarnih pomočkov, ki mu jih je ljubezen vernikov radevolje vselej darovala. Ti darovi sv. očetu, nasledniku sv. Petra, se imenujejo Petrov novčič.

Čuli so se pa že večkrat glasovi, da Petrov novčič pojema, kar neprijetno dirne vsako verno, za katoliško Cerkev vneta srce. Ne da se tajiti, da je vez in ljubezen med katoličani in sv. očetom čimdalj intimnejša in trdnejša, saj se še nikdar v najširših krogih niso tako zanimali za vse, kar dela in stori sv. oče, saj vidimo papeževo pedobo viseti skoraj v vsaki katoliški družini, saj ni majhno število onih katoličanov, ki se ne boje stroškov in truda, da pohite v daljni Rim, da vidijo sv. očeta, da prejmejo od njega sv. blagoslov. Zato pa marsikdo poprašuje, kako pride da se krči vsakoletni Petrov novčič?

Vzrok, tiči v tem, ker katoličani ponajveč niso nič poučeni o namenu, ki ga ima Petrov novčič, kakor tudi ne o gmotnem stanju in potrebah sv. stolice. Premalo se tudi zavedamo, da smo kot otroci katoliške Cerkve dolžni nekoliko podpirati ustanovo Jezusovo na zemlji

ne le z molitvijo, ampak tudi z denarjem, dolžni smo podpirati sv. očeta v časnih skrbeh.

Dokler je papež imel tudi cerkveno, svetno državo, je stroške, ki jih zahteva vladanje sv. Cerkve, pokrival povečem z državnimi dohodki. Preteklo pa je že 35 let, odkar je sv. oče tako rekoč evropske svetne oblasti: revolucija mu je s silo izpulila krono ter mu vzela tako vsa sredstva, ki jih neobhodno potrebuje kot vrhovni poglavar Kristusove Cerkve.

Italijanska vlada je takrat papežu sicer „milostivo“ prepustila vatikanska poslopja za stanovanje ter 3,225 000 frankov letne dotacije. Pij IX ni mogel in ni smel te svote sprejeti, ker bi se s tem reklo, da odobruje vnebojijočo krivico, rop ki se je z njim zagrešila italijanska vlada. Papež je vsled tega primeran, da sprejema od katoličanov miloščino, prostovoljne doneske, ki jih porabi za zgoraj omenjene namene.

V sledečem hočemo splošno podati nekaj proračun, ki naj bravcem pojasni, kaj potrebuje papež sam in kam obrne druge dobrotne darove.

Za privatno, osebno vpcrabo ima sv. oče na razpolago pol milijona lir. S tem zneskom se izplačujejo vsi papeževi darovi, ki so običajni in vse, kar daruje sv. oče sicer v dobrodelne namene. Zase potrebuje papež prav malo. Leon XIII. je za svojo osebo dal v proračun

5 lir na dan; priprostost in ekonomnost Pija X. pa je tudi znana.

Za vzdrževanje kardinalnega kolegija v Rimu je treba 700.000 lir. Umevno je, da morajo kardinali, kot najvišji dostojanstveniki sv. Cerkve, stanu primerno nastopati in da ta svota za vse rimske kardinale ni prevelika; saj je znano, da posamezni kardinali še toliko dohodkov nimajo, da bi mogli oskrbovati lastno kočijo in lastne konje. Kardinali izven Rima imajo dohodke radi svoje škofjske službe.

Ker se je laška vlada mnogo cerkvenih dohodkov polastila ali pa jih je močno odčutila, mora papež 460.000 lir izdati vsako leto za revne škofije in župnije na Italijanskem.

1.800.000 lir se porabi za upravo, ohranjanje in popraviljanje javnih poslopij, cerkvâ in palač, ki jih cerkvena vlada potrebuje. Tu sem spadajo tudi razne umetniške zbirke in knjižnice, ki so, rekel bi, last cele kat. Cerkve in jih torej mora glavar njen ohranjevati. Samo za ohranitev cerkve sv. Petra je treba letnih 160.000 lir.

Nekako en milijon lir se potroši za raznovrstne papeževe urade in pisarne. To je sicer malenkost, ako pomislimo, koliko morajo svetne države žrtvovati za svoje uradnike.

Poldrugi milijon lir se izda za pokojnine onim starim uradnikom, ki so bili poprej v papeževih službah, ko je sv. Cerkev imela še svetno gospodarstvo.

Slednjič daruje sv. stolica 1.200.000 lir za misijone in šole, ki jih mora podpirati. V Rimu n. pr. skrbi papež za katoliške ljudske šole, kajti na državnih šolah je italijanska vlada odpravila verski poduk, zato je neobhodno potrebno, da cerkev postreže katoliškim staršem, da ne postane središče krščanstva, ognjišče paganstva. V Rimu skrbi sv. oče za štiri visoke šole. Najbolj znan je zavod za razširjanje svete vere v paganskih deželah; imenuje se „Propaganda.“ Tu se mladeniči iz vsega sveta vzgojujejo in pripravljajo za težavno apostolsko, misijonsko delo. V tem zavodu se tiskajo knjige v 50. jezikih.

Vse doslej imenovane potrebščine znašajo čez 7 milijonov lir. Velikokrat pa se pripete izredni slučaji, ko ni drugače, da mora sveti oče lajšati bedo in revo ob raznih nesrečah,

kakor n. pr. pred kratkim, ko je strašna šiba potresa razrušila toliko hiš in cerkva v Kalabriji in so nesrečni prebivalci klicali in prosili pomoči tudi pri sv. očetu. Podaril jim je 250 tisoč lir.

Ako vse to vpoštevamo, imamo vsaj nekoliko vpogleda v financijelne razmere svete Cerkve. Priznati moramo, da je treba modrega gospodarstva, da se izhaja s primerno skrajno svoto.

Zadnje poletje so nemški in avstrijski katoliški časopisi prinašali zanimiva poročila o gmotnem stanju sedaj vladajočega papeža. Naj tudi mi povzamemo iz njih sledeče:

„Stališče francoskih katoličanov se je zadnji čas bistveno izpremenilo, ker so framažoni in sovražniki sv. Cerkev izvojevali takozvani kulturni boj ter Cerkev ločili od države. Za Cerkev in duhovščino bodo morali odslej katoličani na Francoskem posebej skrbeti. Posledica temu je, da ne bodo mogli toliko darovati za Petrov novič. To naj bi uvaževali sv. Cerkvi udani katoliki po drugih deželah ter si napravili resnične sodbe o zadregi sv. očeta!“

Sedanji papež Pij X. sicer skrbi, da odpravlja ali pa združuje razne službe na svojem dvoru, ki niso neobhodno potrebne. Sploh se prizadeva vso vlado in vse osobe organizirati tako, da bi bilo čimmanj stroškov. Vendar pa ne smemo prezreti, da se papeževa vlada razteza čez celi svet in da se mora pri takem velikanskem vladarstvu vendarle ozirati na časovne razmere in potrebe. Tudi pri cerkveni vladi velja pravilo: „Delavec potrebuje plačila.“

Marsikako vnanjost, ki ni bila brez stroškov, je sv. oče že odpravil. Papežev dvor je dobil lice priprostosti in skromnosti; ali vendar je in ostane resnica, da papežu primanjkuje še vedno novcev za najvažnejše namene n. pr. da bi ustanovil nova poslaništva itd. Poleg tega pa tudi vsem katoličanom, ki so videli sijaj in veličasten nastop poprejšnjih papežev, ni prav po volji, ker se hoče na ta način nekaj prištediti, da se zmanjša vnanji lesk in sijaj papeževga dvora. Toda o tej zadevi je slobodno soditi, ker gre tu le za vnanjost. Toda, če čujemo, da primanjkuje sv. očetu poleg prijetnega in koristnega, najpotrebnejše, tedaj moramo priznati, da je položaj resen.

Poprej so papeži veledušno lahko podpirali in gojili umetnost in vedo, danes mora sv. oče dobesedno „računati,“ da more plačati potrebe svojega skromnega dvora in druge najpotrebnejše zahteve.

Ni nam torej treba še posebej povdarjati in dokazovati, da je mileščina, ki jo obrnemo v prid sv. Cerkvi kot Petrov novčič, darovana v najboljši namen. Če je Jezus Kristus naravnost zatrjeval: „Resnično vam pravim, kar ste storili kteremu mojih najmanjših bratov, storili ste meni,“ koliko večjo veljavo ima pri Bogu šele to, kar podarimo božjemu namestniku samemu! Kar darujemo revežu, bolniku, zavodu, — pomaga le posameznikom; če darujemo Petrov novčič, koristi vesoljni cerkvi

To se nam je zdelo potrebno pojasniti, da se vsakdo lahko prepriča o gmotnem stanju katoliške Cerkve. Sveta dolžnost vseh katoli-

čanov bodi torej, da tudi v tem oziru sodelujejo s sv. Cerkvijo ter je po možnosti podpirajo; saj smo vsi dolžniki pri Bogu, ker nam je podelil nezasluženo milost, da smo udje prave, edinozveličavne Cerkve. Za to milost pa se najlepše zahvaljujemo, če tudi mi dejansko pripomoremo, da bodo še drugi t. j. pagani in neverniki deležni te velike sreče, kar se bo doseglo, ako širimo in podpiramo misijonsko delovanje. Da se pa more kraljestvo Kristusovo na zemlji širiti in utrjevati, potrebna je ne le nadnaravna milost in pomoč božja, ampak potrebni so tudi zemeljski pripomočki.

Ako bi vsak katoličan vsake leto vsaj inajhno svotico daroval v namen sv. očeta, potem bi iz vseh župnij, iz vseh škofij narasel znesek, ki bi zadostoval za vse potrebe svete Cerkve ter bi sv. oče oprostil in rešil velikih denarnih skrbi pri vladanju sv. Cerkve. Č.

V Ameriko?

16. Če bi se tudi naredili slepe za vso škodo, ki jo trpe naši rojaki v Ameriki na duši, ne moremo biti slepi, videči žalostne posledice izseljevanja doma.

Kdo ne vidi, da je v Ameriki pribežališče in potuha najrazličnejšim propalicam vseh stanov, kadar jim že voda v grlo teče.

Če je kdo zaradi velikih sleparij zapadel pravici — beži — v Ameriko.

Amerika je pribežališče brezsrčnim in brezvestnim očetom. Kadar doma že vse zapravi in požene po grlu, kar se je dalo spraviti v denar — do zadnje kokoši, kadar je oglodal kmetijo tako rekoč do reber, tedaj jo potegne čez morje izrabivši še zadnji kredit. Ženo in otroke pa prepusti njihovi usodi, češ, pomagajte si sami, kakor sem si jaz. Seveda ni upati, da bi tak okrutnež rešil kmetijo. V Ameriki dela toliko, da ima za pijačo, družina pa doma ob samih zjedeh ne more ne živeti, ne umreti, če je ne reši boben nadaljnih skrbi.

Celo nekterim materam je Amerika zmešala pamet. Nekdaj so bila naša kmetska dekleta vsaj pri petnajstih ali šestnajstih letih

ponižna in sramežljiva, in njihovim materam še v glavo ni poldo, hčere siliti v zakon, češ, vsaka reč ima svoj čas. Zdaj je prišlo drugače. Semkaj čez lužo piba taka sapa, da se tamkaj vsaka lahko omoži, pa bodi še le 15 let stara. Nasledek je, da deklet že v tej nezreli dobi hrepeni po zakonu in možki družini. Na kakem plesu ali svatbi se seznanijo s kakim mladeničem pri 18—20 letih. — Kmalu je storjen sklep: Hajdi v Ameriko! Tam se poročiva. Sklenjeno — storjeno. Fantu ni težko uiti. Ubil je dve muhi ob enem. Izognil se bo tesni vojaški suknji in priženil bo 15 letno ženko vrlo gospodinjo. Kdo bi toliko let čakal.

Amerika je pribežališče nepokornih sinov in hčera, ki na vsa svarila odgovarjajo: Če vam ni prav, pojdem pa v Ameriko.

V Ameriki pravijo, da je pridnost doma. Njen vpliv v domovino je pa ves drugačen. Ameriški dolarji dajejo našemu ljudstvu potuho, da tam zaniknejše obdeluje zemlje, da živi potratno in pase lenobo, kvarijo ga telesno in duševno.

Amerika širi versko v nemarnost v domovini. Če v Ameriki ni treba poslušati pridig, če tam zadostuje ako mora iti in se spovedati samo enkrat na leto — ko pride slovenski spovednik — tudi doma ni treba biti tenkoviden.

S tem bodi končana ta obširna in temeljita razprava o Ameriki iz verskega ozira! Dostaviti se nam zdi potrebno, da s tem nikakor nismo hoteli žaliti ondi naših rojakov, ki so v Ameriki, pa živé lepo krščansko. Vemo, da je tudi takih tam. Takim toliko večja čast in blagor, v kolikor večjih nevarnostih in neugodnih razmerah živé, pa so vendar ostali dobri. Nismo rekli, da se v Ameriki sploh ne dá krščansko živeti, ampak le, da jih je mnogo, ki ne živé tako. S temi dobrimi našimi rojaki želimo tudi nadalje ohraniti in še bolj utrditi prijateljsko zvezo. Želimo, da bi nam večkrat kaj sporočili, kako se godi nim samim in drugim Slovincem ondi, kakšne so verske razmere, če so ophajali kake posebne slovesnosti itd. itd. Morebiti nam imate kaj bolj veselega sporočiti, kakor pa je bilo brati v tej razpravi. Bogoljub bo vse rad prinesel. Želimo pa tudi, če si Amerikanci ne zmorejo svojega posebnega nabožnega lista, da bi se „Bogoljub“ bolj razširil med njimi. Pobožno berilo bo nekoliko nadomestilo pridigo, katerih ne morejo vselej slišati ali razumeti. Tisti, ki ga že imate, priporočite in pokažite

ga tudi drugim! Domačini, priporočite ga svojim znancem in sorodnikom, ki so na tujem. — Nam se ne gre za to, da bi Slovenci, naj bodo tokraj ali onkraj morja, krščansko živeli in se večno zveličali.

Opomba. To razpravo o Ameriki name ravamo dati posebe odtiskati v posebnej knjižici. Take potrebna in važna se nam zdi. Želimo, da bi prišla med ljudstvo do zadnje koče, posebno po onih krajih, koder tako silno razsaja „ameriška bolezen“, ali pa si utegne razsajati začeti. Upamo, da bodo gospodje dušni pastirji, katerem je na tem ležeče, da jim ovce ne ubeže v Ameriko radi segli po njej, je ljudem priporočali, ali pa tudi naročili in razdelili. Stala bo kvečjemu 10 krajc. ali pa le 5. Ravno berem v „Domoljubu“: „Vedno izseljavanje. Mlado in stare, vse gre v Ameriko. Iz metliške in suhorske župnije je ta teden odšlo zopet do 50 ljudi za kruhom čez morje; doma pa manjka ljudi, in zemlja stoji neobdelana — plug pa rjavi. Kdo bo pomagat?!“ — Ta knjižica že želi pomagati. Drugi naj pa zopet po svoje! — Rad bi pa slišal kak glas o tem, ali naj se to naredi in če se bo kaj naročevala. Kajti za zgubo nimamo veselja delati. Nemci izdajajo takih „Flugschrift“ natisoče. Kdor je naše članke bral, uvidel je, da veliko povedo, in če ljudem le ni vera že deveta briga, morajo jim ti dokazi dati nekoliko misliti, preden se odločijo za ta vsodepoln korak, v Ameriko. Uredništvo.

Pot življenja.

Ko ti je Bog odločil pot življenja,
Pot, ki jo hodil boš do konca dni,
Posul jo je prav sam z bodečim trnjem,
Postavil še premnog je križ ob nji.

Kaj naj trnje na življenja poti?
Jeli Gospod vesel, če ti trpiš?
In kaj ti križi ostrorobi, težki?
Mar Bog ne ve, da križev se bojiš?

O pač! Bog ve — in vendar je to storil,
Drugače bila bila bi pregledka pot.
Na gladki poti pa bi lahko padel,
Zato nasul ti trnja je Gospod.

Če pot življenja bila bi pregledka,
Če cvetje sreče raslo bi ob nji,
Zagledal bi se v to varljivo cvetje
In bi pozabil, da v tujini si.

Pozabil bi, da zgoraj Oče biva,
Ki prav zato trpljenje je poslal,
Da bi z zaupanjem detinskim ga poklical,
Da on bi ti rešilno roko dal.

O, le naprej, če tudi trnje zbada,
Če tudi križev te še čaka sto.
Naprej, naprej, v nebesa moraš priti,
Tam pa trpljenja, križev več ne bo.

Naprej, naprej za božjim Učenikom,
Ozri se nanj, če ti bo težka pot.
Ozri se nanj, in lažje boš prenašal,
Saj več kot ti, trpel je tvoj Gospod.

Poglej v nebo, tam te plačilo čaka,
O blagor ti, če tu kaj potrpiš.
Za križe težke, za bodeče trnje
V nebesih venec slave zadobiš.

S Elizabeta.

Venite adoremus! — Pridite častimo!

Pojó, pojó zvonovi veselo božično pesem. In po slovenskih domovih postavlja dobro verno ljudstvo jaslice v čast novorojenemu Detetu, po vsej slovenski zemlji odmevajo tako priljubljene, tako domače božičnice. Sredi svojih dragih opravlja hišni oče nocoj družinsko pobožnost, proseč božjega blagoslova za svoj dom.

Polnoči . . . Farni zvon se oglasi. Mogočno doni njegov glas v tiho sveto noč, kakor bi hotel vsem ljudem zaklicati besede, ki jih moli nocoj sv. Cerkev: „Danes je nam rojen Kristus, pridite, počastimo ga!“

Naš duh se zamisli v prvo sveto noč tam na daljnih betlehemskih poljanah. Presrečni pastirci prihite na angelovo besedo v preprosti betlehemski hlevček, da se poklonijo njemu, katerega je poročila mladika iz korenine Jesetove, preblažena Devica Marija. Srečni pastirci, ki so se smeli bližati prvemu tronu božjega Sinu na zemlji, betlehemskim jaslicam!

In danes ?

Iz korenine poganja bilka — iz bilke rastlina — rastlina pa da prečudno, dragoceno, nebeško jed, jed ki ima vso sladkost v sebi, jed ki ima v sebi kal večnega življenja. Čudno! Bilo je že davno, ko je človek pokusil neko jed — jabolko — in prijedel si je smrt, dušo in telesno smrt. Ko pa človek uživa drugo jed

ki jo nam daje sam božji Sin, uživa jed, ki daje večno življenje. Bili smo nekdanj božji otroci, pa smo zapravili to pravico. Božji sin pa je postal sam otrok, in v svoji modrosti je storil tako, da lahko uživamo njegovo telo, da lahko postanemo zopet otroci božji, spravil je zopet nebesa z zemljo, Boga s človekom.

In danes zopet rose nebesa, iz oblakov prihaja blagodejni dež, zemlja se odpre in poganja rastline. Iz zemlje prikljuje bilka, iz bilke rastlina, in iz semena se napravi božja jed. Neizrekljivo globoka in ne doumljiva je skrivnost, ko stopi v podobo belega kruha sam božji Sin srednik med nebom in zemljo.

To je rešitev tiste velike uganke, ki je skozi dolgih 4000 let vznemirjala ljudstva, to je odgovor na vprašanje: odkod ima priti rešitev. To je tako preprosta rešitev tega vprašanja, inobenem tako čudovita; neumljiva a vendar tako ljubezniva, da si jo človeški um sam ne more izmisliti.

Kaj hočemo torej drugega, nego da pokleknejo tja v družbo pobožnega in ponižnega sv. Jožefa, tja med ubožne, siromašne pastirce! V Betlehemu ga nismo mogli počastiti, a v božični sveti noči, na sv. božični dan to lahko storimo. Ne drži ga sicer v rokah brezmadežna Devica ampak duhovnik drži presv. Zakrament

v svojih rokah. Toda pričujoč je tu isti božji Sin obdan od neštevilnih angelov, in Bog Oče priča prav tako kakor nekdanj ob Jordanu in na gori Tabor: „Ta je moj ljubeznivi Sin, nad katerim imam vse svoje veselje.“ In sv. Duh plava ravno tako kakor takrat nad božjim Sinom — dasi nevidno.

Zato: „Venite adoremus! — Pridite molimo!“ Poslušajmo glas naše skrbne matere sv. Cerkve, ki nam zlasti božične praznik

kliče: „Pridite častimo!“ Ne bodimo podobni tistim nehvaležnim dušam, ki si te praznike privoščijo samo boljših jedi, ki zjutraj, opoldne in zvečer uživajo božje dobrote, a ne pokažejo niti toliko hvaležnosti kakor osliček in voliček, ki poznata vsaj jasli svojega gospodarja in ki tudi novorojemu Detetu nehote izkažujeta svoje spoštovanje.

Torej: „Venite adoremus! — Pridite častimo!“

Beseda za »Krščanski detoljub«.

Op. ured.: Neoporečno in splošno priznано je, da je nabežnih listov slovenskih preveč in se ima „Bogoljub“ sam boriti za svoj obstanek; toda en listič pa vendar rad priporoča zaradi njegovih blagih namenov in zaradi velike potrebe, kateri želi edpomoči. To je listič, o katerem je govorjenje v naslednjih vrsticah, ki nam jih je poslal „Detoljubov“ prijatelj.

Skoraj nepoznan je med našim ljudstvom „Krščanski detoljub“ akoravno šteje že 13. leto svoje starosti, in premalo se menimo zanj, akoravno ima najblažje namene. Kdo je mar? List je to, ki ga izdaja „Katoliško društvo detoljubov“ v malih šesitkih po štiri za en letnik, ter je odločen za — krščansko vzgojo in rešitev mladine. V krajših in daljših spisih in zgodbicah je prinesel v teku 12—13 let že mnogo prav dobrega in potrebnega berila za dušne pastirje in ljudstvo. Zlasti opozarjam tudi na prekoristne priloge „Krščanskega detoljuba“. Naštejem jih z večine tukaj.

1. Podobica sv. Alojzija ali njegova pot v nebesa, 10 v.

2. Spominek prvega sv. obhajila, 12 v.

3. Ali znaš? 8 v.

4. Svete zgodbe za male otroke, 16 v.

4. Mala zakladnica, 10 v.

6. Šestnedeljna pobožnost na čast sv. Alojzija, 20 v.

7. Obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa — otrokom, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo, 6 v.

8. Dobra spoved, 7 zvezkov à 4 v., skupaj v platnu 40 v.

9. Molimo! 2 zv. à 10 v.

10. Kako ti je ime? ali vzorno življenje naših svetih priprošnjikov v nebesih à 10—16 vinarjev.

11. Boj zoper lažnjivost, 10 v.

12. Spodobno vedenje v cerkvi, 8 v.

13. Spodobno vedenje v šoli, 6 v.

14. Sv. Križev pot, 16 v.

14. Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva, 3 zv. à 60 v.

16. Sveta Germana, 10 v.

17. Stariši, skrbite otrokom za blagoslov božji! 8 v.

18. Podobice „Prijatelj otrok“, 100 po K 250,

Nekateri zvezki se dobé boljše vezani in nekoliko dražje. Že ta pregled mora vsakega prepričati, da je res škoda za vsako hišo, za vsako šolo, za vsako faro, kjer so neznani ti spisi. Kako primerna darila za prvo sv. obhajilo! Ali bi se list in priloge ne mogle priporočiti zlasti ob posebnih naukih za žene in matere? Morda tudi pri velikonočnem izpraševanju? List sam z vsakoletnimi prilogami stane 1 letnik le 80 vin. pri uredniku in voditelju društva č. g. Mihaelu Bulovec, uršulinskem špiritualu, Kongresni trg 17 v Ljubljani. Ud more biti vsak katoličan, če plača na leto miloščine vsaj 24 vin., še boljše če zmore 48 ali celo 96 vin. za društvo, ki s tem kolikor mogoče podpira katoliške šole in vzgojevališča po Slovenskem. Najbolj je vstrezeno, če se plača 2 K za list in društvo skupaj vsako leto. Kjer je v enem kraju 10 udov,

imajo pravico do enega lista. Brezplačno se lahko dobi ročna knjižica: „Katoliško društvo detoljubov“ ki vse to še bolj pojasni.

Ker je društvo cerkveno, podeljenih je udom tudi več popolnih in nepopolnih odpustkov. Vsak ud pa zmoli vsak dan to-le molitvico:

„Tebe, o Jezus, prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, katere si s svojo predrago krvjo odkupil“ in potlej 1 čiščena-marijo s pristavkom: „O Marija, pribežališče grešnikov, in ti sveti rednik Jožef, prosita za krščansko mladino!“

Torej kar zraven o božičnih praznikih!
To srčno želi Detoljubov prijatelj.

Božične pesmi.

Spomini.

Drevo božično okrašeno,
z veseljem se oziram nate.
V spomin mi kličeš ure zlate,
mladostno srečo nekaljeno.

Spominjaš na drevo življenja,
ki v zemskem rajju je cvetelo
kot čista duša snežno belo
do Evinega zagrešenja.

Najslajši so mi pa spomini,
ki mi budiš jih na Mesijo;
po njem le milost zadobijo
vsí borni zemeljski trpini.

Prizori.

O polnoči nebo žari,
skrivnosten žarek sije,
ko Rešenika vseh ljudi
Devica nam povije.

Zgubila noč je svojo moč,
že večno Solnce vshaja.
Ljubezni božje žarek vroč
vse z milostjo napaja.

Boga slave, nam mir žele
krilatci rajski zbrano,
od nas bežalo je gorje
nam z grehom prej zadano.

Kedo ne pel bi zdaj vesel
Mesiji čast in slavo,
ne vil mu vencev dobrih del,
ki mir deli in spravo.

Pri jaslicah.

Pozdravljene mi jaslice spomin ljubezni,
ti borna zibelj Kralja vseh dobrot!
Ob tebi so razbili se viharji jezni,
ki drzno hruli so čez Evin rod.

Čemu veselja bi iskal drugod okoli,
vsa moja radost Jezušček si ti;
pri jaslicah preminejo mi srčne bóli,
pri tebi se mi duša poživi.

O zapuščeni hlevček-rodovitna njiva,
naj vsakdo k tebi bliža svoj korak!
Kar svet ne more dati, tukaj se dobiva:
iz jaslic duši seva mir sladak.

Dovoli Jezušček mi, danes te objeti,
sprejeti v zibelj svojega srca;
daj moč živeti vselej mi v ljubezni sveti,
ki v tebi svoj presladki vir ima!

Br. Gervasij.

Božične jaslice in otroci Marijini.

Oh, sveta in presrečna božična noč, z nedolžnimi otroci se te veselimo! In zakaj bi tudi ne? Spomin nam je tiste blažene noči, ko je prišel na svet Jezus kot majhno detece

iz naročja Marijinega. In ga je povila in v jaslice položila. Odtod nam toliko priljubljene božične jaslice, katerih spomin si vsako leto o Božiču v cerkvi ali v kotu domače hiše naredimo.

Mala otroška srca se že dolgo prej veselijo, ko bodo gledala priprosto štalico, v njej Marijo in Jožefa, revne jaslice, ljubeznivega Jezuščka, nad štalico v svetlobi trumo angelov, ki prepevajo slavo Bogu. Pred jaslicami revni pastirčki klečijo, tudi ovčic ne manjka, ktere so pastirčki seboj prinesli.

Res, kdo bi ne ljubil malega Jezuščka? Koga ne gane ljubka božična pesem? Kdo ne bi po vsej moči ljubil Jezusa, ki nas pelje iz pogubljenja v življenje?

Tudi mi otroci Marijini se veselimo božičnih jaslic, pa kje so te jaslice? To je ubogo in revno naše srce. Skoz sveti adventni čas se pripravljamo, da vredno pometemo in osnažimo hišico naš-ga srca, da bo vredno prebivališče božje. O preluba mati, prevzemi ti sama skrb, da pripraviš naše srce za dostojno bivališče ljubemu Jezusu; vzemi iz njega vse, kar Jezusu ne dopade, okraši ga z vsem, kar je njemu dopadljivo, posebno s čednostjo svete čistosti. In če smo tako srečni, da ob božičnih praznikih pristopimo k svetemu obhajilu, sprejmemo novorojenega Jezuščka v revne jaslice našega srca. Oh srečno in presrečno srce otroka Marijinega; radost, ktera se ne da popisati pač pa občutiti. Ti pa ljubi Jezušček ostani pri nas za zmiraj s svojo milostjo! Ne pripusti, da bi te Herod pregnal iz naših src, da bo vedno sveta božična noč pri nas!

Marijin otrok.

Čebelice, ali ste že izletele?

Sicer vlada zdaj pusta jesen, ki podaja roko že zimi: gosta megla često pokriva zemljo, nebo se puste drži, kakor bi bi bil vsak dan kvatrni petek, le malokdaj nam je dano videti ljubo solnce in še nima nič prave gorkote. Torej nič kaj ugoden čas za čebelice, katere potrebujejo toplote in svetlobe, da pridno izletavajo, obiraj cvetlic in nabrat si novih medenih zakladov.

Toda čebelic, katere imamo mi v mislih, vse to nič ne zadržuje na njih potih, njim je v kljub megli in dežju in blatu ravno zdaj najbolj ugoden čas za njih opravilo. Mislimo nam-

reč pridne nabalce in nabalke naročnikov za „Bogoljuba“ — naše poverjenike.

Saj menda vendar niste preslišali našega glasu, ko smo vas vabili v krog naših pomočnikov? In če ste to brali, no kaj ste rekli na to? ... Menda se bo vendar dobil v vsaki Marijini družbi eden ali ena ali en par takih, ki bodo razumeli apostolski poklic Marijinih družb, poklic, ki ga najbolj izvršujejo s tem, da razširjajo dobre časnike? Če se ne dobi niti eden, ne potem ... bom enkrat drugikrat povedal, kaj je

potem. Kjer pa družb nimajo, tam so pa drugi dobri ljudje, ki imajo tudi kaj gorečnosti, in dobrega berila tam še bolj potrebujejo.

Če ste se torej odločili, biti razširjevalci „Bogoljuba“, vam prilagamo danes nabiralno polo, na katero vpišete novonabrane naročnike. To polo prilagamo naročnikom, ki imajo list posamezno naročen, ker ne moremo vedeti, kdo bo hotel to delo prevzeti; skupnim naročnikom bomo pa priložili eno, dve, tri, štiri ali pet pol, katere naj vzamejo tisti, ki hočejo nabirati.

Prevzemite to delo predvsem zaradi Boga in zaradi plačila pri Bogu. „Moj Oče, ki na skrivnem vidi, vam bo povrnil,“ govori Gospod. Kdor dobi tudi le enega ali dva naročnika, Bog vidi njegov trud in ga bo zato poplačal. Pa tudi mi se želimo nekoliko hvaležni izkazati. Zato bo dobil vsak, kdor dobi vsaj tri nove naročnike, v spomin svoje pridnosti, lično podobo. Podoba bo pa toliko večja in lepša, kolikor več bo pridobljenih naročnikov. Zdaj se pa le poskusite! Če hočete prav lepo podobo imeti, se bo treba prav dobre zasukati.

Vidite, to bo letos drugače kakor lani. Lani so imeli tisti, ki so nabrali vsaj pet novih, samo pravico žrebati za eno darilo, vredno 50 kron. Oni so sicer žrebali, toda le trije so bili tako srečni, da so darilo prejeli, drugi se morali pa — saj ne boste zamerili — pod nosom obrisati. Ravno včeraj sem prejel pismo, v katerem me nekdo precej trdo prejemlje za tisto darilo 50 kron. Dobil je 5 novih naročnikov in hoče imeti darilo vredno 50 K, kakor je bilo obljubljeno; ako ne, potem „Bogoljub“ ne govori resnice. — Toda dobri mož nas ni prav razumel. Ne vsak, ki jih je dobil 5, je moral dobiti 50 kron, ampak je imel le pravico žrebati ali lozati za tako darilo. 5 naročnikov je $5 \times 10 K = 50 K$. Za 8 pridobljenih kron ne moremo dati vsakemu 50 K, sicer pridemo ne le polagoma ampak že jutri na kant.

To res ni bilo posebno prijetno. Ta ali uni se je trudil, dobil pet novih, delal si upanja, da dobi nekaj lepega za to, — na, na zadnje je pa upanje splavalo po vodi, ni dobil nič! Zato bomo pa odslej pravičnejše ravnali: vsak

bo dobil eno malo darilce, primerno njegovi pridnosti. Kdor bo dobil sto novih naročnikov, ta bo moral dobiti že zelo lepo podobo. Kaj, sto?!... Sto, ja; ali mislite, da bi bile to preveč? — Preveč ne, ampak nemogoče, boste rekli. Nemogoče? Meni se ne zdi. Nemogoče je n. pr. v gozdu, ki je že ves izsekan, dobiti sto lepih smrek; v obširnem gozdu pa, kjer je sekira še kemaj zapela, jih je kaj lahko dobiti sto ali pa še več. Ali razumete to primer? Nemogoče je dobiti v kaki fari v enem letu 100 novih naročnikov na družbo sv. Mohorja, ker so ljudje že tako zelo naročeni, nemogoče pa ni, dobiti sto novih bogoljubovcev, ki so že tako redko sejani.

Upravništvo vam je že zadnjič brez moje (urednikove) vednosti (bil sem ravno takrat na Dunaju) razposlalo „poštne položnice,“ po katerih naj se naročnina za prihodnje leto že sedaj pošilja v Ljubljano, in res naročnina že prav pridno prihaja. To vas pa nikakor ne sme motiti: češ, ja, pozneje pa ne smemo nič več poslati, pri upravnistvu bodo mesca januarja imeli toliko z „Domoljubom“ opraviti, da ne bodo hoteli za „Bogoljuba“ nobenega vinarja vzeti. — O ne, ljubi moji, to se jako motite, če tako mislite! Bodite brez skrbi! Slavnemu upravništvu v Ljubljani se ne boste čisto nič zamerili, ampak ravno nasprotno, če mu boste tam po svetih treh kraljih enkrat sporočili: jaz sem jih dobil še 5, jaz pa 10, jaz pa 50. Trgovec je takrat najbolj vesel, kadar ima največ dela in truda. — Do Svečnice lahko traja to nabiranje. Seveda čem prej se začne, tem gotoveje, tem bolj varno je. Zato je najbolj kój začeti; nadaljevati pa tako dolgo, dokler se da. Če se morebiti kdo noče naročiti na letošnjega „Bogoljuba,“ če se morda kdo ustraši tistih treh „peršon,“ ki so namalane tam spredaj in nam hočeje predstavljati tri božje čednosti, pravim če se kdo teh boji, morebiti po novem letu dobi kaj prijaznejše obraze na platnicah, ki ga bodo bolj mikali in vabili k naročbi. Zatoraj se ta reč v novem letu še nadaljuje. Do Svečnice, razumete noter do Svečnice! Torej v najhujši zimi, bodo čebelnice letale in brenčale; in bomo videli, koliko bodo nabrale! O Svečnici bomo pa satovje pregledali, če je kaj polno,

in panje tehtali, kako so kaj teški. Seveda bomo tudi povedali, kakšna da je bila „letina.“

P. t. gospodje duhovniki so tako uljudno, kakor nujno prošeni, da bi hoteli „Bogoljuba“, ki želi njih trud in delo le podpirati in pospeševati, ljudstvu priporočiti, pri naročanju na roke iti in tudi posamezne „čebelice“, če bi se slučajno same ne vzdignile, nekoliko spodbesti, da bi delo nabiranja njim samim olajšale.

Od koga se moramo učiti, dase bode naši listi hitro razširjali?

1. Od socijalnih demokratov. Posnemamo po računskem poročilu socijalnih demokratov l. 1903. sledeče vrstice: Naročniki demokratskega lista „Vorwärtsa“ so narasli na 78.500. „Neue Welt“ so tiskali v 278 000 izvodih. Kaj ne, lepe številke! Čisti dobiček lista „Vorwärtsa“ je znašal 72 338 mark (marka je pri bližno naša krona). Knjigarna soc. demokratskega „Vorwärtsa“ je izdala prejšno leto krog dva in pol milijona izvodov socijalnih spisov in knjižic, vrh tega še okrog milijon drugih spisov založila. Še ženske se odlikujejo. Njih list „Gleichheit“ je narasel od 4000 do 9500. Tudi organizacija avstrijskih soc. demokratov je zadnje leto jako napredovala. List „Volks-tribüne“ v Avstriji je pomnožil število naročnikov od 23.000 na več kot 40.000. In kaj smo storili mi za svoje liste? Rekli

smo mogoče samo: „Nimam denarja za take stvari!“ Pravzaprav pa nimamo volje, nimamo gorečnosti, nimamo požrtvovalnosti.

2. Od Judov se moramo tudi učiti! Kajti ti razširjajo z zelo velikimi špekulacijami svoje nesramne romane. Vsaj ste že videli, kako pošiljajo v svet svoje umazane grdobije. Potrkal je morda že tuintam pri vas kdo in ponujal tako nesnago. Neki tak nemški roman se je razprodal tako, da je prišlo dobička 2,400.000 K. Od ene same take knjige se zna jud tako okoristiti, da trka na vrata nespametnežev, ki mu polnijo žepe. Na Slovensko so skušali zatrositi „Beračeve skrivnosti“, „Strah na sokolskem gradu“ in ne vem še katero, in so jih tudi mnogo raztrosili.

Zato se obračamo do vas, prijatelji naši, z nujno prošnjo:

1. Ne kupujte nikdar pri judovskih, socialističnih in liberalnih knjigarnah, ki prodajajo umazane spise! Ne dajte se pregovoriti od neznanega agenta, da kupite od njega takih spisov!

2. Dajte pa radi denar za dobre spise, iz katerih bode te dobivali res to, kar vas bode blažilo, izobraževalno in pošteno razveseljevalo.

3. „Bogoljub“ se tudi šteje med tako dobro berilo. Agitirajte zanj vsaj s toliko gorečnostjo, s kakršno judje, demokratje in njih agenti ponujajo in vsiljujejo svoje umazane blage!

Za naše fante.

Fantje korajžo!

„Aha, danes je pa zopet nekaj za nas! No, pa saj se tudi spodobi, saj že dolgo nič ni bilo!“

Tako si bode mislil, marsikak mladenič, ko bode danes tale „kotiček“ za fante ogledal.

Ali fantje preljubi, tovariši moji! Morda se še spominjate, kako je bilo govorjeno v

prvem našem koticu, v 4. številki tega lista? Bilo je tako:

„... Torej, če je v „Bogoljubu“ že sedaj zadrega, kako hočete sedaj odpreti še poseben kotic za fante? To bo pa šlo tako: S kermolci se bomo krepko uprli, da bomo razrinili druge reči narazen, pa — bo narejen prostor

za fante. Le vrjemite, malo prostorčka se še vedno dobi, če se ravno hoče. Recimo, če pride kak krepak fant, ki se mu je malo zakasnelo, v cerkev, ki je že do zadnjega kotička nabasana, toda fant, pošten kakor je, noče stati tam zunaj med žganjarji in čikarji, tisto izvoljeno družbo, ki je veselje in dika vsake fare, — kaj stori? Gre, pa porine enkrat na desno, enkrat na levo, in — prostor je dobljen. Za enega se še vedno dobi prostor, če je še tako nabasano. No vidite, tako bomo tudi mi napravili! Za fante se bo že še dobilo malo prostora. Da, za fante prostor mora biti!... Vidite, in tale kotiček bo vaš, fantje!

No, vidite fantje! takrat g. urednik niso obljubili, kaj posebnega pisati za nas fante, ampak le prostor so nam obljubili in dali.

Sedaj ste pa že morda pogruntali, kdo je kriv, da toliko časa ni bilo nič posebnega za nas. Resnici na ljubo, moramo pripoznati da smo mi sami krivi, ako ni nič „ekstra“ za nas. Zato kličem: fantje korajžo! pa pero v roko; pa kaj napišite za naš koti-

ček! Saj ni treba, bogvé kako dolge pridige; nekaj pametnega pa že vsak ve, in to naj drugim pove.

Seveda, ako se g. uredniku ne zdí primerno, potem roma v — koš. Tega se pa ni tako zelo bati, saj nihče drug ne ve, če mu ne povemo. Tudi jaz sem se prvič nekoliko bal, da bi moj spis ne romal v koš. Pa sem se stem tolažil: da nihče ne bo vedel; pa da bade dobil gotovo že kaj „drušne“. Seveda, bolj slaba tolažba; pa bolje je nekaj kot nič! Danes sem pa že bolj s korajžo vzel pero v roko. Torej fantje, le korajžo! Vselej se mora vsaj eden oglasiti; ako ne bode veliko vedel, lahko tudi dva ali več. Jaz mislim, da se dobi v vsaki fari vsaj en fant, če ne več, ki si bode upal vsako leto vsaj enkrat, za besedo poprijeti. In potem nas nihče ne more pregnati iz našega kotička. Kedar bode šlo bolj trdo, bomo pa bolj porinili! Korajža velja!

Tako je, Janko! Dobro govoriš. Korajža velja! Fantje na dan! — Ur.

Gorenjski fant.

Nekaj spominov z mojega pota.

(Dalje.)

Danes vidite pred seboj mariborske novo cerkev Matere milosti, o kateri je bilo zadnjič na tem mestu govorjenje. Gotovo ena najlepših cerkvâ na Slovenskem! Seveda nobeno človeška delo ni popolno, in tudi pri tej cerkvi bi se dala kaka pomankljivost najti, vendar v celoti je to veličastna hiša božja. Naj bi Mati milosti delila in razlila v njej veliko milosti vsem njenim obiskovavcem!

Toda mi smo medtem že davno iz Maribora ven, prispeli smo do Ptuja in si tam ogledali površno vse, kar je ondi lepega in nelepega. Ko sva tu opravila svojo reč in zadestila svoji radovednosti, sedla sva na vlak, ki vodi od Ptuja na vzhod proti štajarski meji in dalje na Ogersko ter se peljala po lepi gladki ravnini, ki se tod okoli razprostira, po sredi pa jo reže mogočna Drava na dve polovici. Na južni plati železnice se vidi lepa fara Sv. Marko niže Ptujja, odkoder smo že tudi večkrat kak glas prejeli; na severni strani pa čez nekaj časa Velika nedelja. Vidite, tu imajo vsak dan nedeljo, pa še veliko! Lepo graščino in posestvo ima tukaj „nemški viteški red“, ki pa baje hoče

delati čast svojemu imenu v tem, da podpira in razširja nepotrebno nemškutarijo tod okoli! — Prispevši do Ormoža sva izstopila. Ormož sicer ni tako mesto, da bi se človek v njem zgubil, ampak mesto, tako pravijo, vendar je, in pa še dosti prijazno je. Posebno prijazna je župna cerkev: Nič posebnega, nič mogočnega, ampak vse tako snažno, lično, ljubko, da se v njej, kakor pravimo, posebno lahko moli. Po kratkem odmoru, v katerem sva stopila tudi k duhovnima gospodoma — gospod kaplan, redom Čeh, je namreč dober znanec svojemu profesorskemu tovarišu odtedaj, ko sta se skupaj slovensčine učila — torej po kratkem odmoru sva usedla na dvoprežen voz, ki je imel popeljati najine stare kosti do Ljutomera. Daleč na vzhodu sta se videla že dva zvonika varaždinske cerkve na Hrvaškem. Na desni na nizkem hribu nas je pozdravljala prijazna župnija Svetinje. Tudi gori nekje je bil doma slavni Staniko Vraz, kar je mojega profesorskega tovariša posebno zanimalo. On namreč po svojem poklicu se zanima za vse take in podobne slovstveno-jezikoslovno-zgodovinske reči, dočim mene bolj

briga sedanji svet, kako se suče in kam se obrača. Tudi v Ptujju je šel v muzej, ogledat si posnetek „Mitrovega tempeljna“, kateri — pravi — se nahaja menda tam na polju pri Hajdinu, da bo vedel študentom v šoli o njem povedati, jaz sem pa med tem rajši stopil na grad in si ogledal okolice ter pri tem tudi videl bližnjo župnijo Hajdin same. Njega zanima to, kaj je bilo, mene pa bolj to, kar je in kar še bo. Vsak človek gleda ta svet s svojimi očmi. Potrebni so pa na zemlji vsake vrste ljudje; tudi taki, ki gledajo nazaj, saj pravi pregovor: Poglejmo nazaj, da pridemo naprej! — In tako je bilo tudi tukaj: dočim je njega silno motil Stanko Vraz, kje pravzaprav bi bila tista reber in tista hiša, kjer je bil rojen ta slavni mož, sem pa jaz opazoval ob cesti velike in lepe križe, katere sem videl tukaj in sem jih zasledoval potem še daleč notri v Slovenskih goricah. To so veliki, ne preveč gosto nastavljeni križi, ki imajo na vznožju žalostno Mater božjo. Skoro vsi so si enaki in pa vsi, kolikor sem opazil, v dobrem stanu, dostojni, lepi. Prav všeč so mi bili. Na misel so mi pa hodili naši kranjski križci, ki stoje tam ob cestah, navadno komaj streljaj eden od drugega, pa eden bolj reven kakor drugi; tako da je Bog (podoba božja), ki je na njem prabit, pač vsega milovanja vreden, ker ni nikogar, ki bi se ga usmilil in mu poskrbel malo bolj dostojno bivališče!

V bližini Ljutomera se naenkrat odpre razširen in lep razgled na mursko polje, ki se tod gori razgrinja, in ga pretaka Mura, ki tukaj že loči Štajersko od Ogerske. Na vznožju nizkega gričevja leži trg Lj u t o m e r. To je bilo zopet nekaj za mojega profesorja, ko je izvedel, da je tukaj v trgu nasproti župnišču rojen slavni Miklošič, ki je tolike učenega napisal o slovanskem jezikoslovju — Ko sva si ogledala cerkev in trg, sva šla na kolodvor ter se prepeljala po železnici preko murskega polja v Radgono. Ta železnica se odcepi od „južne“ pri Spielfeldu in gre na vzhod proti Radgoni in odiam do Ljutomera, koder sklene tek svojega življenja. Vozili smo se mimo župnije Sv. Križa pri Ljutomeru s ponosno cerkvijo, na drugi, desni, strani pa nas z nizkega hriba pozdravlja župnija Kapela, ki ima sila prijetno lego in mora imeti zelo krasen razgled. Tukaj neke, kod ravno, tega nisem videl, je tekla zibel pokojnemu prerano umrlemu škofu in kardinalu Misiju. Vas Mota, v kateri je bil rojen, je spadala takrat k svetokriški župniji, sedaj pa spada h Kapeli, kamor je menda veliko bliže. Kakor torej vidimo, je vsa ta okolica domovina velikih, slavnih mož. V sveto kriški župniji je bil doma tudi pokojni tako hitro umrli

stolni dekan lavantski, dr. Ivan Križanič, znan tudi kot pisatelj.

Ravno pred Radgono nas prav prijazno pogleda izpod griča sem Sv. Peter pri Radgoni imenovan tudi Gornja Radgona, — zadnja župnija lavantske škofije in zadaja popolnoma slovenska. Koj za tem je ubrišemo čez Muro in smo v lavantski škofiji, kamor že spada Radgona. Ta ima 5 vasi slovenskih, 5 pa nemških; mesto samo je seveda nemško ali ponemčeno. V mestni farni cerkvi je vsa služba božja nemška, le v drugi mestni cerkvi, Marijini, je ena slovenska pridiga, popoldne pa nič. Nevem, če je v tem zadosti preskrbljeno za Slovence . . .

Bilo je ravno na predvečer Malega Šmarna ali Male meše, kakor pravijo Štajarci, ko sva prišla v Radgono. Drugo jutra sva na vse zgodaj pred farnim opravilom maševala, ob pol sedmih sva jo pa že brisala po prašni cesti proti ogerski meji, ki je le pičlo ure oddaljena od mesta. Nekoliko neprijetno se je nama zdelo v prazniku okoli hoditi; morda si je ta ali oni mislil: Kaj pa ta dva danes tukaj iščeta, ko bi imela doma duše pasti! No, ni bilo treba preveč skrbeti za naše duše! Profesor ima itak le eno; jaz imam sicer tudi le eno, pa imam poleg svoje skrbeti še za 275 drugih, kar ni ravno mala reč (brez šale rečeno); pa tudi te niso bile doma nikakor zapuščene. In tako sva jo pogumno mahala dalje, pa naj si misli kdo kar hoče!

O ogerskih Slovencih sem obširneje pisal v „Slovincu“, zato tukaj ne bom ponavljal. Samo par besedi tem nam skoro popolnoma neznanem kosu slovenske zemlje. Bila sva v dveh župnijah: Cankovi in Tišini, kjer sva naletela na izvrstno duhovniško družbo in poizvedela vse, kar sva želela izvedeti o tamkajšnih razmerah. Ogerskih Slovencev ali Premurcev je 70.000, od teh je pa le 52.000 katoličanov, 18.000 pa je luteranov. To bo marsikomu izmed naših bravcev novo, da imamo tudi slovenske protestante. Tukaj so. Tudi na Koroškem v podklosterski fari jih je nekaj, pa morda komaj sto, kvečjemu par sto, in sem pa tje na Koroškem še kaka družina. Ti ogerski luterani so bili svoj čas večinoma na Štajarskem, pa ker niso hoteli svoje krive vere popustiti, so bili izgnani in so se naselili na Ogersko, kjer jim je bila vera prosta. Polagoma se nekoliko spreobračajo k katoličanstvu, in upanje je, da bodo sčasom zginili. Ondotni katoličani so verni, dobri ljudje. Imajo tudi svoj katoliški časnik, pisan v slovenskem jeziku pa z madžarskim pravopisom, ki mu je ime: Brezmadežno poprijeta (spočeta) Devica Marija, zmežna (mogočna) gospa vogerska. Ta list, podoben „Bogoljubu“, izhaja šele prvo leto, pa ima že

nad 3000 naročnikov, kar je primeroma zelo veliko. Ko bi bil Bogoljub, ki izhaja že več let, razmeroma tako razširjen, morale bi ga biti desetkrat več kakor ga je, — znamenje, da so ogerski katoliški Slovenci kaj goreči.

Rada bi se bila med njimi malo dalj pomudila, ali trebalo se je obrniti nazaj. Moj tovariš profesor, ki se razume poleg raznih jezikoslovnih, poleg starih rimskih tempeljn in bogov tudi še na kaj drugega, se je bil namreč

zavezal, da bo o Marijinem Imenu na Planinski gori na Notranjskem pri velikem shodu pomagal v spovednici in na prižnici, in je moral zdaj, da ostane zvest svoji obljubi, rad ali nerad hiteti nazaj na Kranjsko. Mene pa je pustil samega tam sredi širnega sveta.

V prvi številki prihodnjega letnika bom začel pripovedovati zelo lepe in zanimive reči s katoliškega shoda na Dunaju.

Pokojni škof Rudigier, katerega je svoj čas liberalna vlada v Lincu, kjer je deloval, dala zapreti radi njegove neustrašenosti, bo najbrže proglašen za svetnika. Vsi spisi tičoč se njegovega življenja in smrti ter čudovitih del, ki so se izvršila na njegovo priprešnjo, so se izročila sv. očetu: ki jih je že potrdil. V Lincu je bila 8. decembra v ta namen že zahvalna služba božja. Enake slovesnosti se bodo opravile po linški škofiji.

Iz Dunaja. Knez nadškof in kardinal dunajski dr. Gruša je nedavno izpolnil 85 leto starosti. — Mestna občina dunajska je podarila 300 000 K za zgradbo cesarjeve jubilejne cerkve, ki se bo gradila na Dunaju.

Linški škof dr. Doppelbauer je predlagal v deželni zbornici gornjeavstrijski, naj se tudi na ondetni kupčijski šoli veronauk vpelje. Zaradi tega je nastalo grozno vpitje v liberalnem taboru. Učenci te šole so se vzdignili proti predlogu in šli na ulico, da bi razsajali pred škofovo palačo in pred deželnim glavarjem. Policija je preprečila izgrede teh fantalinov, ki se tako boje krščanskega nauka.

Novi norveški kralj Hakon bo v Rimu obiskal sv. očeta. Apostolski vikar norveški msgr. Falze je bival v Rimu in je dobil nalogo od papeža, da ponese novemu kralju nje-

gove čestitke. Papež želi za vse tri škandinavske države, za Švedsko, Norveško in Dansko ustanoviti posebno poslaništvo

Nad 60 salezijanskih misijonarjev je šlo na razne misijonske kraje oznanjevat sveto vero. En del je odpotoval na Kitajsko.

Belgijski kralj Leopold namerava v bližini Bruselja sezidati krasno cerkev Srca Jezusovega. Zgradba bo postavljena v petih do šestih letih in bo stala nad šest milijonov frankov.

Redovniki bernardinci, ki imajo svoj samostan na gori sv. Bernarda v Švici so s pomočjo svojih psov bernardincev rešili iz sneženih zametov 302 osebam življenje.

Brezverska francoska vlada je sedaj dosegla svoj namen. V večno sramoto bo zapisan v njeni zgodovini 6. december, ko je senat sprejel ločitev Cerkve od države. Katoliška Cerkev je s tem predlogom dobila na Francoskem hud udarec. Vsi ugovori zmernih liberalnih poslancev, ki so se pridružili katoliškim, niso nič izdali. Ločitev so sprejeli s 179 glasovi proti 103. Sv. oče je mirno sprejel to sporočilo, saj je bil popolnoma pripravljen na to. Sedaj bo dal potrebna navodila katoličanom, kako naj uredi cerkvene razmere. Delo pekla je zmagalo v Franciji. Cerkev je s tem postala revna sužnja. Vse

njeno že itak malo premoženje je odvezto, njene hiše božje smejo katoličani še rabiti, a samo do preklica. Iztrgali so škofom in duhovnom njih bivališča, odvezta so jim semenišča za vzgojo duhovskega naraščaja in vsi dobredelni zavodi. Duhovniki bodo izvrševali svojo službo pod policijskim nadzorstvom in še to delovanje v cerkvi bo izročeno na milost in nemilost raznih občinskih predstojnikov, ki so po večini brezverski in se bodo skušali prikupiti francoski vladi. Nobeno versko znamenje n. pr. križ, kapela ali kak kip se ne sme na javnih prostorih pokazati, celo na pokopališčih je prepovedano postaviti znamenje sv. križa. — S tem so dosegli, po čemer so hrepneli tako željno. Liberalni listi tudi avstrijski odobravajo to peklensko delo. Tudi „Slov. Narod“ se veseli te zmage. Katoličani naj pazijo, da se pri nas ne zgodi kaj podob-

nega. Zato je treba, da pri vseh volitvah gredo vsi katoliški možje v boj proti liberalcem, da ne pridejo v državni zbor liberalni poslanci in ne napravijo takih postav, ki bi usužnjile svete Cerkev kakor so jo žal na Francoskem.

Japonski cesar in papež. Razmerje med japonskim cesarjem in papežem je vedno pristrčneje. Mikado je zelo prijazno sprejel papeževega odposlanca škofa O'Conella in mu podelil visoko odliko, tudi njegova spremljevalca je odlikoval. Tudi kronprinc je zaslísal škofa in se zelo prijazno razgovarjal z njim. Nek budistovski dostojanstvenik je papeževemu odposlancu podaril veliko zemlje, da se bo tam zgradila katoliška stolnica. Škof bo prinesel papežu dve lastnoročni pismi japonskega cesarja.

Na Kitajskem je bilo umorjenih 5 ameriških misijonarjev ob reki Lijenho.

Petdesetletnico rojstva je obhajal pred tednom premilostni gospod škof tržaško-koperski dr. Frančišek Nagl. Bog ohrani premilostnega še mnogo let v blagor izročeni mu vernikov!

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Podeljene so bile župnije: na novo ustanovljena župnija Begunje pri Cerknici tamošnjemu ekspozitu č. gosp. Frančišku Dimniku; Črni vrh nad Polhovim Gradcem župnemu upravitelju častitemu gosp. Jakobu Benedičiču; Koprivnik na Kočevskem č. g. Avgustu Schauer, župnemu upravitelju na Topli Rebi; Peče ondotnemu župnemu upravitelju Josipu Žagarju; Šent Gotard č. g. Antonu Hribarju, župniku na Gori nad Idrijo. — Premeščena sta bila č. gg. Frančišek Zajc iz Koprivnika v Smednik. Lavrencij Lah iz Idrije v Žiri. — Stalni

pokoj je dovoljen č. g. Jurju Jaklitschu župniku v kočevski Reki. Začasni pokoj je dovoljen č. g. Mateju Pintarju, župniku v Šent Gotardu.

Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Ivan Kansky od Sv. Martina pri Slov. gradcu k Sv. Lovrencu v Slov. goricah; Maks Ocvirk od Sv. Lovrenca k Sv. Martinu in Anton Trinka us od Sv. Andraža v Slov. goricah v Dramlje. Dopust je dobil vsled bolezní častiti gosp. Alojzij Šagaj, kaplan v Laperju. — V samostanu trapistov v Rajhenburgu je 18. novembra umrl č. g. o. Albert Bernt.

Smrtna kosa med duhovniki. V Šmartnem pri Litiji je umrl 25. novembra č. gospod župnik v pokoju Janez Golob. Rojen je bil leta 1851 v Tunjicah, v mašnika posvečen 27. junija 1876 leta. Deloval je dalj časa kot

župnik na Primskovem. Huda bolezen (rak v grlu) ga je prisilila, da je zapustil drage Primskovljane in se preselil v pokoj v Šmartno, kjer ga je Gospod odpoklical v večnost. — V Tinjanu pri Koprju je zaspal v Gospodu ondotni župnik č. g. Jožef Golja. Na Kopanju je umrl ondotni župnik č. g. Frančišek Avguštin. Rojen je bil l. 1845 v Ratečah in v mašnika posvečen l. 1871. Na Kopanju je deloval 19 let, vsled srčne hibe je prosil za pokoj, a predno mu je bil dovoljen, ga je Bog poklical k sebi. — Naj počivaje v miru!

Na sv. Višarjih je bilo letos v romarskem času 21.300 obhajancev, bralo se je 500 sv. maš, govorov je bilo 36 slovenskih in 28 nemških.

Moška in mladeniška Marijina družba s sedežem v Križankih je priredila pred tednom vrlo dobro obiskan družbinski zabavni večer v dvorani „Rokodelskega doma“. Vse točke programa, govor g. dr. Jeršeta, petje, deklamacija, šaljivi prizor so se povoljno v veselje vseh navzočih, katerih se je zbralo jako lepo število, izvršile. Nazadnje je bila tombola ki je donesla marsikomū lepih dobitkov.

Petdesetletnico redovništva je praznovala 13. t. m. v tukajšnjem ušulinskem samostanu č. m. Antonija Murgel, ki si je pridobila za samostan premnogo zaslug.

Obrambno društvo za duhovnike je imelo 27. novembra na dan zaupnega shoda katoliško narodne stranke svoj občni zbor. Predsedoval mu je veleč. g. predsednik kanonik dr. Andrej Karlin. O delovanju društva, poročal tajnik gosp. dr. Evgen Lampe je Napadenih je bilo od raznih liberalnih in socialističnih časopisov 401 posvetnih oseb in nad 2000 duhovnikov. Vseh napadov je tajnik zabelježil nad 6000. V odbor so bili izvoljeni: predsednik preč. g. župnik Kolar, odborniki stolni vikarji dr. Lampe, L. Smolnikar, J. Potokar in mestni kaplan V. Koechler.

Beneške Slovence je zadel zopet hud udarec. Umrla sta namreč dva vrla slovenska duhovnika. V Reziji je umrl č. gosp. Štefan Valente. On je bil zadnje čase edini Rezijan med beneško slovenskimi duhovniki. — V Roncu je umrl č. gosp. Josip Kermans, večletni kaplan v podružnici šentpeterske župnije. Pred

nekaj dnevi je bil še pri pogrebu svojega soseda, a sedaj vživa že večni mir.

Od Lucije na Goriškem. Kakor drugod tako tudi pri nas ne zaostajemo, posebno v ver-kem oziru prav dobro napredujemo. To pa zaradi tega, ker imamo v naši sredi jako gorečega in neutrudljivega gospoda župnika, Jožefa Favijan. Kar je on pri nas, se je v marsičem zdatno zboljšalo. Vpeljala se je Marijina družba, obenem tudi tretji red sv. Frančiška, napravili novi zvonovi in dva nova stranska altarja, za kar je največ on pripomogel iz svojega. — V kratkem bomo imeli sv. misijon. O tem ti, dragi „Bogoljub“ prihodnjič kaj več sporočim. Na svidenje! — Marijin sin

Idrija. Duhovne vaje smo imeli, kakor vsako leto tudi letos in sicer od 9. do 12. novembra. Vodili so jih preč. g. pater Anton Žužek, naprošeni po naših za vse dobro vnetih preč. g. voditeljih za Marijino družbo deklet in žen. Udeleževale smo se jih z velikim veseljem, tudi druge, ki niso v naši družbi smo opazovale pri govorih, naj bi tudi one premagale tisti strah pred ljudmi in stopile v našo družbo. Nam pa Bog daj na priprošnjo naše ljuba nebeške Matere, da bi nam lepi govori o Mariji kot dekli Gospodovi prav globoko v srcu ostali in tudi obilni sad rodili. Čas duhovnih vaj je res čas duhovnega poživljenja. Zato smo pa tudi vse prav iz srca hvaležne našim preč. g. voditeljem, ki so nam vkljub premnogim opravičilo naklonili to veliko dušno veselje. Bog in Marija naj jim stoterno poplačata! — Zahvaliti se pa moramo tudi gdč. Tomazini Trevnovi, prednici Marijine družbe deklet, za njeno požrtvovalnost, da nas je s svojimi lepo izvežbanimi družicami in godbo še bolj vnmala k pobožnosti.

Svibno. Leta 1904. je bilo vsajenih 39 cvetk v prekrasni nebeški vrt Marijine družbe. Hvala Bogu in Mariji, da je naraslo v preteku pol-drugega leta število do 60. Za našo malo župnijo je to precejšnje število. Letos na binkoštni ponedeljek smo imele obletnico ustanovitve Marijine družbe. Zjutraj skupno sv. obhajilo, popoldne krasni govor o pomenu Marijine družbe in potem smo se na novo posvetile nebeški materi Mariji. Ob tej priložnosti pa ne smem zamolčati, da smo imeli 20. septembra celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Zares prazničen je

bil ta dan za vso župnijo. V obilnem številu so se ljudje vdeležili češčenja in prejemanja sv. zakramentov. Molilo se je glasno vsako uro, večinoma iz „Večne molitve“. Pa tudi večkrat med urami smo s petjem čistili in slavili Njega, ki je skrit pod podobo kruha.

Iz Št. Lovrenca ob Temenici se nam poroča, da so z velikim veseljem sprejeli č. g. Antona Oblaka, ki so se precej izkazali kot jako delaven in goreč duhovnik.

Dolenjavas pri Ribnici. Mesec oktober je bil vesel za nas. Pet let je že, odkar je bila ustanovljena naša Marijina družba. V ta namen smo romale na božjo pot k Mariji v Novoštiftu z dekliško družbeno zastavo in z č. g. župnikom Vrhovškom, voditeljem Marijine družbe, da se Mariji na novo posvetimo in da si izprosimo od nje novih moči za bodoče boje, ki nas še čakajo. Vesel dan je bil za našo župnijo 16. avgusta, ko smo opravljali večno molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim. — Zopet si je utrgal nebeški vrt nar eno cvetko, da jo ljubeznivo pritisne na svoje ljubeče srce. Dne 6. oktobra je posegel v našo Marijino družbo in si izbral svojo čisto nevesto Ivano Nosan. Rajna je bila s svojim pobožnim življenjem nam vsem v najlepši zgled. Veliko let je bila pričujoča vsak dan pri sveti maši. In s kako ginljivo gorečnostjo je prejemale svojega nebeškega ženina, ljubega Jezusa povečkrat v tednu. Njene lepe čednosti so bile podobne lepo dišečim cveticam, ki razširjajo prijeten duh okrog sebe. Tiha in ponižna je bila in največje veselje ji je bilo obiskovati Jezusa. On jo je krepil in oživiljal, da je res z njegovo milostjo podpirana do zadnjega hodila Njega obiskovat. Kako je zlasti v zadnjih tednih na bolniški postelji v največji potrpežljivosti prenašala bolečine hude sušice. Vsa vdana je vedno ponavljala: Božja volja naj se zgodi! Večkrat je roke povzdignila in zaplljivo izgovarjala najsvetejši imeni. Z največjo pobožnostjo je večkrat v zadnji boleznij prejela sveto popotnico in še pred smrtjo se je združila z Jezusom, ki jo je povabil s seboj na nebeško ženitnino. Tovarišice smo jo spremile k pogrebu in ji ob odprtem grobu zapele par žalostink v slovo.

Iz Šmihela pri Novem mestu. Bridko obžalujemo izgubo č. g. kaplana Frančiška Vidmarja,

ki so od nas odšli v Boštanj. Veliko dobrega so pri nas storili, goreče in modro nas vodili. Zato smo jim hvaležni vsi župljani, posebno pa obojna Marijina družba, ter jim želimo obilno blagoslova tudi v novem delokrogu, da bi zveličali vse njim izročene.

Rožnovenska bratovščina v Srednji vasi. Eden najlepših sadov resnične pobožnosti Bohinjcev je bratovščina sv. rožnega venca v Srednji vasi. Že ob ustanovitvi l 1898. ji je pristopilo do 800 ljudi. Število udov je narastlo nad 1300. Bratovščina je pripomogla, da so rožnivenec povsodi molili z večjo vnemo in se je znatno pomnožilo prejemanje sv. zakramentov, kar se je najlepše pokazalo na roženvenško nedeljo, ko smo imeli odpustke toties quoties. Kolikorkrat prideš v cerkev in moliš v namen sv. očeta pet očenašev ali druge molitve, dobiš popolni odpustek. Ker se je ta odpustek najprej dobil v cerkvi svetega Frančiška Porciunkula, ga imenuje še zdaj verno ljudstvo porciunkula odpustek. Na rožnivenško nedeljo in soboto popoldne ga imajo povsod, kjer je bratovščina ustanovljena. Trije duhovniki so za te odpustke navadno spovedali do 1000 ljudi. V petek na vse zgodaj so prišli tretjeredniki, popoldne šolarji in bližnje žene, v soboto zjutraj Marijina družba in možje, popoldne vsi ostali. Spovedovali so pogosto do 10. ali 11. ure zvečer. V nedeljo zjutraj ob treh so bile zopet spovednice oblegane skoro od samih mož. Pri skupnem obhajilu je bilo vselej čez 600 vernikov, pri polu 5 maši je bila cerkev popolnoma polna. Čez celi dan je bilo mnogo ljudi v cerkvi, ki so goreče molili za odpustke. Bil je dan molitve, ko se je čisto pokazalo, koliko resnične pobožnosti je še med našim ljudstvom. — Naj rožnovenska mati vstane tudi zanaprej priprošnica vernim Bohinjcem.

Darovi.

Za redovnice pri gobovih na Madagaskarju prečastiti g. kanonik M. Jeriha 50 K. — Za kitajski misijon Anton Masten na Sv. Gori 10 K. — Za zamorce, za misijone, za Armence Neimenovan duhovnik à 50 K = 150 K. — Za razširjenje sv. vere Franc Lojk v Idriji 2 K. — Za kitajske misijone Neimenovan 3 K, Nekdo iz Ljubljane 80 K. — Za misijone Mih Zarnik 1 K. — Za detinstvo M. Zarnik 1 K. — Za odkup de-lice Ivana Velkavrh na Dobravi 20 K. — Za odkup zamorčka v Marianhildu iz Radolice 20 K. — Za brat. sv. Dizma iz Cerkelj 14 K.

Kupite!
Naročite!

1. Nova pravila **Marijinih družb.**
2. Sprejemnice in pravila ter vpisovalne pole **družbe treznosti.**
3. „**Slava Mariji** ob tristoletnici Marijinih družb“, spominska knjižica.
4. „**Ura moliti** Jezusa v presv. Zakramentu“. (Molitve obdane z odpustki za duše v vicah.)

Vse to se dobi v Ničmanovi prodajalni (Katol. tiskovnega društva) v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevišča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posreabri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strélovodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda Andr. Cebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

? Ali že imaš ? te-le knjige ?

Križev pot za Marijine otroke dobiš za 20 vin. Če jih vzameš 50 vkup, pa vse za 7 K.

„Vodilo“ za Marijine družbe je ravnokar izšlo v novi šesti izdaji. Ker obsega tudi najpotrebnejše mašne in druge molitve, služilo bo to vodilo p. av. dobro kot molitvenik za moške. Stane v platou vezan z rudečo obrezo 60 v., po pošti 10 v. več.

Molitvenik **„Najboljša mati“** ima v tretji izdaji skoro trikrat toliko brajra kakor pa v prvi. Vsak častiveč M. in J. Srca ga ima rad. — Ta molitvenik in še „Vodilo“ zraven, oboje tiskano s tako velikimi črkami, da lahko bere vsake oči, velja le toliko, kolikor velja drobnočrkni molitvenik tudi sam zase; namreč v platnu rud. obr. K 1:50, v usnju, zlati obrezi K 2.— in v najbolj lepi vezavi K 3.—, po pošti 20 vin. več.

Vse te knjige dobiš pri vseh knjigotržcih, posebno v prodajalni **Katol. tisk. društva v Ljubljani**, Kopitarjeve ulice št. 2 in pri založniku **Fr. Bleiweisu** v Lešah, p. Trzič

„Katoliška bukvarna“

in
prodajalna „Katol. tisk. društva“
v Ljubljani

priporoča nova oficijelna molitvenika:

Šolski molitvenik

po katekizmu in obrednih knjigah.
Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza 80 vin., zlata obreza K 1:20; pri naročilih na posamezne izvode po pošti 10 vin. več.

Večno življenje.

Molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah.

Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza K 1:20, zlata obreza K 1:60; posamezni izvodi po pošti 10 vin. več.

Častiti gospodje kateheti dobijo pri skupnih naročilih na 10 izvodov en izvod brezplačno; na vsakih 20 izvodov pa damo po tri iztise kot nameček.

Žrtev spovedne molččnosti

Vrlo zanimiva resnična povest iz najnovejše dobe na Francoskem. Knjiga v obsegu 261 strani stane s poštino vred K 2:10 in se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

„Slava Mariji“

Ob 300 letnici ustanovitve
prve Marijine družbe na Kranjskem.

Založilo osrednje vodstvo Marijinih
družb na Kranjskem

Dobiva se v „**Katoliški bukvarni**“ in prodajalni „**Kat. tiskovnega društva**“ v Ljubljani.

Izvod stane 40 vin., po pošti
13 vin. več.